ΜΟΥΣΙΚΗ

κατά τη γνώμη μου

του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

Καχεκτικές εκτελέσεις

Τραγούδι και πιάνο - Κουϊντέτο πνευστών

Στο προηγούμενο σημείωμα υπενθυμίσαμε το ρόλο των ελληνο-ξενικών συνδέσμων και ινστιτούτων στη μουσική ζωή της Αθήνας· Τα ρεσιτάλ και τις συναυλίες που θα δίνουν στην πρωτεύουσα, αλλά και σε άλλες πόλεις, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο κ.λπ **δωρεάν**, με έργα συνθετών και καλλιτέχνες συνήθως από τις χώρες που αντιπροσωπεύουν Τονίζοντας παράλληλα ότι από τον Οκτώβριο έως και το Μάιο, παραπάνω δηλαδή από το μισό χρόνο, η μουσική δραστηριότητα της χειμερινής περιόδου βρίσκεται στα χέρια, εξαρτάται κυριολεκτικά από το Ινστιτούτο Γκαίτε, το Γαλλικό ή Ιταλικό Ινστιτούτο κ.λπ Και ότι οι συναυλίες αυτές, είναι οι μόνες, ουσιαστικά, που κρατούν σε κάποια — έστω υποτυπώδη — ωστόσο ζωντανή, επαφή τον Αθηναίο φιλόμουσο με τις τάσεις στην τεχνική και την ερμηνεία των ευρωπαικών κέντρων. Χωρίς να ξεχνάμε επίσης την ποιότητα των εκτελέσεων – ουχνά ζηλευτού επιπέδου.

Δεν μπορούμε ωστόσο να αποσιωπήσουμε και μια άλλη πλευρά. Αρνητική. Οι «εισαγόμενες» συναυλίες, **δωρεάν** όπως αναφέραμε ήδη, κατόρθωσαν σιγά-σιγά, αρχικά να μειώσουν και τελικά να μηδενίσουν σχεδόν τις συναυλίες από **Έλληνες καλλιτέχνες.** Η ποιότητα των «εισαγόμενων» και η **δωρεάν** ακρόασή τους, πώς να αντιμετωπιστεί από τον Έλληνα καλλιτέχνη που δεν μπορεί φυσικά να αναγγείλει ένα ρεσιτάλ του με **εισιτήριο**, όπως γίνεται σε όλο τον κόσμο, προκειμένου να ανταπεξέλθει στα τόσα έξοδα; Και το ερώτημα παραμένει: Τα «μικρά» κόποις κτώνται;

Ας δούμε όμως τις δυο συναυλίες. Αυτή τη φορά και οι δυο την ίδια μέρα, τις ίδιες ώρες, στις ίδιες γνωστές αίθουσες. Στο Βρετανικό Συμβούλιο οι Νεοζηλανδές Άντεα Μόζερ - τραγούδι και Κόλιν Ρέι - Γκέραρντ - πιάνο και στο Γαλλικό Ινστιτούτο το κουιντέτο πνευστών «Κόχλος».

Από το πρόγραμμα τι Μότσαρτ Μέτζο Μόλερ ακούσαμε το πρώτο μέρος: Τρεις μελωδίες του Πέρσεζ και τα τραγούδια του Βάγκνερ για την Βέζεντονκ, καθώς και τη σονάτα του Μότσαρτ για πιάνο, Κ. 311, από την πιανίστα Ρέι - Γκέραρντ, που συνόδευσε όλο το άλλο πρόγραμμα στο πιάνο το τραγούδι της Μόζερ.

Αναμφισβήτητα και οι δυο καλλιτέχνιδες του ντούο τραγούδι - πιάνο έχουν σοβαρή μουσική παιδεία και είναι πειστικές γενικά για το ύφος με το οποίο αντιμετώπισαν τους συνθέτες του προγράμματος.

Τεχνική και ύφος, ωστόσο, δεν κατόρθωσαν να ξεπεράσουν το όριο «απλή αξιοπρεπής εκτέλεση» ενώ τα πάντα ήσαν στη θέση τους και δύσκολα θα μπορούσε κανείς να έχει κάποια αντίρρηση. Τότε τι έλειπε; Το προσωπικό ύφος, πιστεύουμε. Ό,τι ακριβώς θα έκανε να αποκτήσουν ζωή, νεύρο, λάμψη ο Πέρσεζ, ο Μότσαρτ και ο Βάγκνερ. Ιδιαίτερα ο τελευταίος από τον οποίο απουσίαζαν οι ρομαντικές κορυφώσεις, το πάθος και η συντριβή, οι πτώσεις και η ανάταση. Ένας ολόκληρος κόσμος που μεταμορφώθηκε σε καχεκτικό νάνο, κάτω από μια καχεκτική, κλασικίζουσα ερμηνεία (1.10.87).

Το κουιντέτο πνευστών «Κόχλος» δεν αφήνει πολλά περιθώρια για σχολιασμό. Αυτό δεν σημαίνει ωστόσο ότι δεν χαρήκαμε την παρουσία του. Αντίθετα Ένα καινούριο συγκρότημα μουσικής δωματίου είναι πάντα πολύτιμο, ιδιαίτερα στον τόπο μας. Αρκεί να σκεφτούμε την πενία της χώρας, παρά το ρόλο του – που κανείς δεν αμφισβητεί — στη μουσική παιδεία, αλλά και στη μουσική πράξη χάρη στο υψηλού επιπέδου ρεπερτόριό του.

Το κουιντέτο «Κόχλος» έχει ακόμα να ξεπεράσει πολλές αδυναμίες. Και δεν ενοούμε μουσικές, αλλά καθαρά τεχνικές. Αυτές που στη μουσική δωματίου αποβαίνουν πολλαπλά επικίνδυνες για το ακουστικό αποτέλεσμα

Στο δεύτερο μέρος του προγράμματος αυτό προλάβαμε να παρακολουθήσουμε — πολύ λίγες ήσαν δυστυχώς οι σωστές ατάκες, ιδιαίτερα στις φράσεις μέτριας ή αργής αγωγής (τέμπο). Η ομοιογένεια και η εκφραστική σύμπνοια, σε χαμηλό ακόμα επίπεδο, έδιναν συχνά στον ακροατή την εντύπωση ότι τα πέντε όργανα του συγκροτήματος συνέβαλαν βέβαια στην εκτέλεση, χωρίς ωστόσο να ακούει ο ένας τον άλλον. Γι' αυτό και είχαμε όχι φράσεις από ένα οργανικο σύνολο, αλλά φθόγγους ή αν θέλετε μελωδίες από μεμονωμένα όργανα. Πολύ λίγες ήσαν οι φράσεις (με τεχνική και εκφραστική) που κέντρισαν την προσοχή μας. Στο δεύτερο μέρος του προγράμματος έργα των συνθετών Μιγιο και Κ. Νικήτα Τις «Ανταύγειες» σε πρώτη παγκόσμια του Κώστα Νικήτα θα θέλαμε να ξανακούσουμε. Η παρουσίασή τους, παρά την ευγενική προσπάθεια του συγκροτήματος, περιορίστηκε σε μια απλή παράθεση φθόγγων. Τα μέλη του «Κόχλου» Μπερτράν Κοτ - φλάουτο, Άνταμ Μπάλκο - όμποε, Χρ. Γκρανίδης - κλαρινέτο, Μανόλης Ιορδανίδης - κόρνο, Βασίλης Ζαρόγκας - φαγκότο (1.10.87)